

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E INFRASTRUKTURËS
DHE ENERGJISË

MINISTRIA E INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË

NJOFTIM MBI PROCEDURËN E ARDHSHME KONKURUESE PËR PËRZGJEDHJEN E PROJEKTEVE TË ENERGJISË NGA ERA, ME VENDNDODHJE NË TOKË TË PËRCAKTUAR NGA ZVILLUESIT, QË DO TË PËRFITOJNË MASA MBËSHTETËSE

1. Ministria Infrastrukturës dhe Energjisë e Republikës së Shqipërisë (MIE) po planifikon fillimin e një procesi konkurrues për impiantet për prodhimin e energjisë elektrike nga energjia e erës (eolike) me kapacitet të lartë dhe me vendndodhje në tokë.
2. MIE fton zhvilluesit potencialë të identifikojnë dhe të propozojnë vendndodhje të përshtatshme për projektimin, financimin, ndërtimin dhe operimin e një impianti eolik të ri në tokë.
3. Për të ndihmuar zhvilluesit, MIE ka porositur një analizë të përgjithshme të territorit shqiptar për të treguar zonat potencialisht të përshtatshme për zhvillimin e projekteve të reja eolike si dhe zonat e papërshtatshme/të papranueshme për zhvillimin e projekteve të energjisë së erës të përcaktuara si “të kufizuara” ose “zona të ndaluara”. Studimi mund të aksesohet në: <https://www.infrastruktura.gov.al/shprehje-interesi/>.
4. Pjesëmarrja në këtë proces konkurrues lejohet vetëm për projekte me një kapacitet minimal prej 30 MW dhe kapacitet maksimal prej 75 MW. Nëpërmjet këtij procesi konkurrues MIE do të përzgjedhë disa projekte deri në një kapacitet të përgjithshëm prej 150 MW të cilët do të përfitojnë masat mbështetëse që përshkruhen më poshtë.

5. Çdo ofertues i përzgjedhur do të lidhë një Marrëveshje të Blerjes së Energjisë (PPA) me afat 15-vjeçar për të shitur 100% të energjisë së prodhuar nga projekti i tij duke përfituar masa mbështetëse me një çmim fiks, të barabartë me atë në ofertën financiare të paraqitur në procesin konkurrues. PPA-ja do të shndërrohet në një Kontratë për Diferencë (CfD) kur në Shqipëri do të jetë operacional një treg funksional, likuid dhe i organizuar energjisë elektrike; kalim që do të vendoset bazuar në kushtet të paracaktuara.
6. Procesi konkurrues do të bëhet në dy faza:
 - i. Kërkesa për Kualifikim (KPK) synon parakualifikimin e ofertuesve potencialë që gëzojnë eksperiencën e duhur teknike, burimet financiare dhe pozitën ligjore për të përfunduar një projekt. KPK do të publikohet në tre-mujorin e parë të vitit 2021.
 - ii. Kërkesa për Propozim (KPP) gjatë së cilës secili nga ofertuesit e parakualifikuar duhet të provojë realizueshmërinë e projektit në vendndodhjen e propozuar dhe të dorëzojë një ofertë financiare. Afati përfundimtar për t'iu përgjigjur KPP-së do të jetë në gjysmën e dytë të vitit 2021.
7. Çdo ofertues i parakualifikuar si pjesë e ofertës së tij në kuadër të KPP-së duhet të paraqesë dokumentacion e mëposhtëm që vërteton realizueshmërinë e projektit në vendndodhjen e propozuar. Si rrjedhojë MIE inkurajon zhvilluesit që të ndër marrin hapat përkatës sa më shpejt të jetë e mundur në mënyrë që të respektojnë afatin kohor të KPP-së, vecanërisht në lidhje me sa më poshtë.
 - i. Dokumentacionin që vërteton se vendndodhja e propozuar nuk ndodhet në zonat e përcaktuara si "të kufizuara" ose "zonë të ndaluara" sipas studimit të referuar në paragrafin 3.
 - ii. Dokumentacionin që vërteton se vendndodhja e propozuar plotëson kriteret e tjera, të përcaktuara sipas Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr. 349, datë 12.06.2018, ndryshuar me Vendimin e Këshillit të Ministrave Nr. 858, datë 04.11.2020 "Për miratimin e masave mbështetëse për nxitjen e prodhimit të energjisë elektrike nga burimet e rinovueshme të diellit dhe erës, si dhe procedurat për zgjedhjen e projekteve për përfitimin e tyre".
 - iii. Lejen e zhvillimit të lëshuar nga autoriteti kompetent, në përputhje me Ligjin Nr.107/2014 "Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit", i ndryshuar dhe Vendimin e Këshillit të Ministrave Nr. 408, datë 13 Maj 2015 "Për miratimin e rregullores së Zhvillimit të Territorit" i ndryshuar.
 - iv. Ofertën për lidhjen me rrjetin e lëshuar nga operatori i rrjetit të transmetimit, në përputhje me Kodin e Transmetimit, miratuar me vendimin Nr.186, datë 11 Nëntor 2017 të Entit Rregullator të Energjisë dhe me Rregulloren e Procedurave për Lidhjet e Reja dhe Modifikimin e Lidhjeve Ekzistuese me Rrjetin e Transmetimit", miratuar me vendim Nr. 87, datë 20 Prill 2018 të Entit Rregullator të Energjisë, siç mund të ndryshohet herë pas here.

- v. Studimin e Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor dhe Social (VNMS), i hartuar në përputhje me kriteret themelore më të rrepta ndërmjet legjislacionit të zbatueshëm, *acquis-së* mjedisore të Bashkimit Europian (BE) dhe standarteve dhe kërkesave mjedisore dhe sociale të huadhënësve/institucioneve financiare ndërkombëtare¹ (IFN) (duke përfshirë të dhëna për zogjtë dhe lakuriqtë e natës për një periudhë të paktën një (1) vjeçare).² Për efekt qartësie, në këtë fazë nuk kërkohet që ofertuesi të ndjekë procedurat formale për miratimin e studimit të VNMS-së nga huadhënësit potencialë ose autoritetet përgjegjëse shqiptare³; por kërkohet vetëm përgatitja e një studimi VNMS që përmbush standartet substanciale (materiale) mjedisore dhe sociale.⁴
- vi. Raportin e prodhimit të energjisë (bazuar në matjet e erës në vendndodhje për të paktën një (1) vit) siç kërkohet nga praktika e mirë e industrisë.⁵
- vii. Dokumentacionin që vërteton se ofertuesi gëzon të drejtën e pronësisë ose të drejta reale për posedimin dhe gëzimin e vendndodhjes së propozuar, me qëllim projektimin, ndërtimin, instalimin, operimin dhe mirëmbajtjen e projektit, të dorëzuar në përputhje me formën e duhur për marrjen e lejes së ndërtimit⁶ dhe të regjistruar në mënyrë të rregullt në Regjistrin e Pasurive të Paluajtshme.⁷
- viii. Dokumentacion që vërteton disponueshmërinë e tokës për të drejtën e kalimit që kërkohet për ndërtimin dhe operimin e linjës së transmetimit për lidhjen e projektit në rrjet, me miratimin e OST dhe sipas ligjeve në fuqi; Ligji Nr. 43/2015

¹ Duke përfshirë, por pa u kufizuar, parashikimet përkatëse të Direktivës 2011/92/BE të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis (VNMS) të 31 Dhjetorit 2011, të ndryshuar nga Direktiva 2014/52/BE; Direktiva e Shkarkimeve Industriale 2010/75/BE, Direktivat e Habitave dhe e Shpendëve 2009/147/KE, 93/43/KE; Praktika e Mirë Ndërkombëtare e Industrisë për zhvillimin e centraleve eolike në tokë sipas udhëzimeve të Bankës Botërore (BB) për mjedisin, shëndetin dhe sigurinë (EHS) mbi Energjinë e Erës (2015) ose standarde të ngjashme; si dhe standardet mjedisore dhe sociale të zbatueshme nga financuesit/huadhënësit potencialë siç janë Institucionet Ndërkombëtare Financiare (INF), dhe standardet e zbatueshme nga bankat tregtare që zbatojnë Parimet e Ekuatorit e disponueshme në: <https://ekuator-principles.com>.

² Këto të dhëna duhet të mbledhen sipas metodologjive dhe kërkesave të përshkruara në udhëzimet: "Udhëzim-metodat për monitorimin e popullatës së zogjve në parqet Eolike në tokë" nga Trashëgimnia Natyrore e Skocisë, dhe "Udhëzimet për marrjen në konsideratë të lakuriqëve të natës në projektet e parqeve eolike" nga Eurobats.

³ Ofertuesi (et) i(e) përzgjedhur duhet të përfundojë procedurat për marrjen e lejes mjedisore sipas ligjit shqiptar, si dhe për marrjen e miratimit zyrtar të VNMS nga financuesit/huadhënësit e mundshëm duke u bazuar në studimin e VNMS-së të paraqitur si pjesë e propozimeve në KPP brenda 6 (gjashtë) muajve nga shpallja e tenderit.

⁴ Siç listohen më sipër në referencën 1 dhe 2.

⁵ Për fushatën e matjeve duhet të sigurohet përmbushja e sa më poshtë:

- përdorimi i anemometrit të kalibruar me cilësi të lartë (mundësisht anemometër i Klasit I), sa më afër lartësisë maksimale së shtyllës (mundësisht > 2/3 e lartësisë së shtyllë). Instalimi i anemometrave, të kryhet mundësisht në tre lartësi, në mënyrë që ekstrapolimi vertikal të kryhet me saktësi.
- përdorimi i anemometrave rezervë për të minimizuar mundësinë e humbjes së të dhënave për shkak të vendosjes së kullës ose dështimit të sensorit. Përdorni krahë të gjatë për të minimizuar ndikimin e shtrembërimit të rrymës së erës.
- vendosja e dy ose më shumë shtyllave matëse në një vendndodhje të parkut eolik, mundësisht një shtyllë matëse për çdo 5-8 turbina ose kapacitet 10-20 MW (numri është për një terren kompleks përdoret një numër më i ulët dhe për një terren normal përdoret një numër më i lartë).
- mbledhje dhe analizim rigoroz i të dhënave ditore. Sigurohuni që të dhënat e papërpunuara të arkivohen dhe të ketë një gjurmë auditimi për korrigjimet e të dhënave, në mënyrë që të dhënat të verifikohen në mënyrë të pavarur.
- Prodhimi Vjetor i Energjisë (PVE) duhet të marrë parasysh aspektet e mëposhtme:
 - PVE do të bazohet në një model linear të rrymës së erës për një terren të thjeshtë ose një model komputacional së dinamikës së lëngjeve (CFD) për një terren kompleks.
 - Korrigjimi afatgjatë i PVE duhet të programohet për të llogaritur variacionet vjetore të klimës së erës.
 - Vlerësimi i humbjeve dhe panjohurisë së vendndodhjes specifike.
 - Vlerësimi i shpejtësisë ekstreme të erës për të zgjedhur një kategori të përshtatshme të turbinave për vendndodhjen.

⁶ Për shmangjen e dyshimit, pajisja me leje ndërtimi të rregullt (formale) nuk kërkohet në fazën e KPP-së; leja e ndërtimit duhet të merret nga ofertuesi i përzgjedhur pas shpalljes së fituesve.

⁷ Këto mund të përfshijnë, pa u kufizuar në, certifikatat e pronësisë, kontrata për transferimin e së drejtës së pronësisë mbi vendndodhjen ose të drejtën e përdorimit dhe gëzimit të vendndodhjes; kontratat e qirasë, enfitozës ose uzufuktit, autorizime për përdorimin e një prone publike të lëshuara nga organet kompetente publike ose bashkitë.

"Për sektorin e energjisë elektrike" të ndryshuar, dhe Ligjin Nr. 7/2017 "Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme".

- ix. Deklaratë detyruese e lëshuar nga ofertuesi që vërteton përputhshmërinë e pajisjeve dhe të projektimit, ndërtimit, kolaudimit dhe operimit të projektit me standardet ndërkombëtare dhe specifikimet teknike.⁸
8. Procesi konkurrues i përshkruar më sipër është i pari në një seri procedurash konkurruese të planifikuara për prodhimin e energjisë nga era. Projektet që rezultojnë të pasuksesshëm në këtë proces të parë konkurrues, mund të marrin pjesë në proceset e ardhshme konkurruese. MIE planifikon të publikojë informacione për kalendarin dhe kapacitetet e proceseve të ardhshëm në kohën e duhur. Gjithashtu, kufizimet në lidhje me madhësinë kapacitetit të projekteve individuale do të rishikohen në fazat e ardhshme të procesit konkurrues.
9. Për çdo pyetje mbi këtë proces konkurrues mund t'i drejtoheni:

Autoriteti Kontraktues:	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë në Republikën e Shqipërisë
Adresa:	Rr. Abdi Toptani, Nr. 8, Tiranë, Shqipëri
Tel/Faks:	+355 42222245
Personi i Kontaktit:	Z. Antonio Bushati
E-mail:	antonio.bushati@infrastruktura.gov.al
Faqja e internetit:	www.infrastruktura.gov.al

⁸ Duhet të zbatohen të gjitha standardet e zbatueshme ndërkombëtare dhe vendase. Lista e mëposhtme e standardeve minimale përkatëse do të konsiderohet si një referencë jo shterruese:

- IEC 61400-01 Kërkesa për projektim;
- IEC 61400-04 Kërkesat për projektimin e kutive të shpejtësisë së turbinave me erë;
- IEC 61400-05 Fletët e Turbinës Eolike;
- IEC 61400-06 Dizajni i kullës dhe bazës;
- IEC 61400-07 Siguria e konvertuesve të energjisë WTG;
- IEC 61400-11 Teknikat e matjes së zhurmës akustike;
- IEC 61400-12-1 Matjet e performancës së energjisë;
- IEC 61400-12-2 Performanca e energjisë bazuar në shportën e anemometrit;
- IEC 61400-12-3 Testimi i performancës së energjisë në Parkun Eolik;
- IEC 61400-12-4 Verifikimi i performancës së energjisë së turbinave me erë që prodhojnë energji elektrike bazuar në kalibrimin numerik të vendndodhjes;
- IEC 61400-13 Matja e ngarkesave mekanike;
- IEC 61400-14 Deklarata e e nivelit të fuqisë dhe tonalitetit të tingullit;
- IEC 61400-15 Vlerësimi i kushteve specifike të erës në vendndodhje për stacionet e energjisë së erës;
- IEC 61400-21 Matja dhe vlerësimi i karakteristikave të cilësisë së energjisë së turbinës së erës të lidhur në rrjet;
- IEC 61400-22 Testimi i përputhshërisë dhe Certifikimi i turbinave eolike;
- IEC 61400-23 Testim strukturor i plotë i fletëve të rotorit;
- IEC 61400-24 TR Mbrojtja nga rrufetë;
- IEC 61400-25 Komunikimi për monitorimin dhe kontrollin e centraleve;
- IEC 61400-26-1: Disponueshmëria kohore për turbinat eolike;
- IEC 61400-26-2: Disponueshmëria e bazuar në prodhim për turbinat eolike;
- IEC 61400-27-1 Modele të simulimit elektrik për gjenerimin e turbinave eolike;
- IEC 61400-27-2 Modele të simulimit elektrik për gjenerimin e centraleve eolike;
- IEC 61400-30 Siguria e GPT-ve Parimet e Përgjithshme të Projektimit;
- IEC 61400-40 Përputhshmëria Elektromagnetike (EMC),
- IEC 61400-415 Terminologjia.